

Norsk studentorganisasjon

Møllergata 39 / 0179 Oslo

Tlf: 22 04 49 70

E-post: nso@student.no

www.student.no

Resolusjon

Frihet til å studere, forske og elske

Norsk studentorganisasjon

I Norge skal høyere utdanning være tilgjengelig for alle. Dette uavhengig av seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk. Likevel opplever noen skeive fortsatt diskriminering og utrygghet på norske campus.

I tillegg har norske universiteter og høyskoler samarbeidsavtaler med institusjoner i land, der kjønns- og seksualitetsmangfold er kriminalisert, marginalisert eller blir aktivt motarbeidet. I 62 land er homofili fortsatt ulovlig, og i 11 av disse kan det medføre dødsstraff. Transpersoner utsettes særlig for omfattende hatkriminalitet og innskrenkende rettigheter. I tillegg ser vi en økende innskrenking av ytringsfrihet og akademisk frihet, der kunnskap om kjønns- og seksualitetsmangfold blir sensurert eller stemplet som kontroversielt.

Akademisk frihet innebærer retten til å forske, undervise og formidle kunnskap uten frykt for sanksjoner. Forskning på kjønns- og seksualitetsmangfold, inkludert kjønnsforskning, er avgjørende for å fremme rettigheter og forståelse. En Sentio-undersøkelse fra 2025 viser at hver tredje student vil begrense temaer som likestilling, LHBT og rasisme i undervisning og forskning. Dette er en alvorlig utvikling som truer studenters og foreleseres akademiske frihet og som kan bidra til å svekke den forskningsbaserte undervisningen på sikt.

Når akademikere hindres i å arbeide med og lære om kjønns- og seksualitetsmangfold, svekkes både kvaliteten og mangfoldet i academia. Eksempler fra USA viser at forskere har blitt sensurert for å bruke fagbegreper som "mangfold" og "diskriminering". Mange har også mistet forskningsfinansiering. Dette er en utvikling som også kan påvirke norske forskere gjennom internasjonalt samarbeid.

Universitets- og høyskolesektoren har et ansvar for å stå opp mot brudd på akademisk frihet og diskriminering, både nasjonalt og internasjonalt. Studentmobilitet må være trygg og inkluderende for alle, og institusjonene må ha rutiner for oppfølging av studenter som opplever enhver form for diskriminering under utveksling, særlig skeive studenter. Norsk academia skal være en tydelig stemme i nasjonale og internasjonale fora for å bidra til å styrke rettighetene til skeive globalt.

NSO mener at:

- Universiteter og høyskoler må i etableringen av internasjonale avtaler og allianser vektlegge prinsipper om likeverd og ikke-diskriminering, også i møte med land der skeives rettigheter er begrenset.

- Internasjonale avtaler og allianser skal ta høyde for kulturelle forskjeller og sikre en gjensidig dialog som tydeliggjør institusjonenes ansvar, ved å være en stemme for et åpent og inkluderende akademia.
- Universiteter og høyskoler skal sikre at vitenskapelige og administrative ansatte får kompetanseheving i kjønns- og seksualitetsmangfold for å ivareta skeive studenter.
- Universiteter og høyskoler skal ha retningslinjer for å følge opp studenter på utveksling som opplever diskriminering basert på seksuell orientering, kjønnsidentitet og -uttrykk. Retningslinjene må være utarbeidet i samarbeid med studenter.
- Universiteter og høyskoler skal tydeliggjøre informasjon om risikovurderinger knyttet til studentmobilitet, med hensyn til skeive studenter trygghet og rettigheter. Informasjon skal være lett tilgjengelig før, under og etter utvekslingsopphold.
- Universiteter og høyskoler skal tilrettelegge for at ikke-binære studenter og andre studenter med kjønnsidentiteter utenfor tokjønnsmodellen også kan stille til valg i de rådene, styrene og utvalgene hvor det opereres ut fra kjønnsbalanse.